

TRÍCH YẾU LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Họ và tên (Nghiên cứu sinh): ĐỖ QUANG MINH

Đề tài: *Chính sách đầu tư và tài trợ của Nhà nước cho văn hóa tại Việt Nam*

Ngành: Quản lý văn hoá

Mã số: 9229042

Người hướng dẫn khoa học: PGS. TS. Đỗ Thị Thanh Thủy

Cơ sở đào tạo: Viện Văn hoá Nghệ thuật quốc gia Việt Nam

NỘI DUNG TRÍCH YẾU

1. Mục đích và đối tượng nghiên cứu.

Mục đích nghiên cứu: Hoàn thiện hệ thống chính sách đầu tư và tài trợ của Nhà nước cho văn hóa nhằm xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam trong nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.

Đối tượng nghiên cứu: Các cơ chế chính sách liên quan đến đầu tư và tài trợ của Nhà nước cho văn hóa của Việt Nam và một số quốc gia được lựa chọn phân tích.

2. Các phương pháp nghiên cứu đã sử dụng.

Luận án áp dụng cách tiếp cận liên ngành, kết hợp cách tiếp cận của nhiều lĩnh vực học thuật khác nhau để phân tích một cách toàn diện về các chính sách đầu tư và tài trợ của Nhà nước trong lĩnh vực văn hóa. Luận án sử dụng các phương pháp nghiên cứu khác nhau gồm phương pháp nghiên cứu tài liệu, phương pháp phân tích nội dung, phương pháp phỏng vấn sâu, phương pháp thảo luận nhóm để rà soát, đánh giá hệ thống cơ chế chính sách hiện hành trong đầu tư và tài trợ của Nhà nước cho văn hóa tại Việt Nam, phương pháp nghiên cứu trường hợp, phương pháp phân tích so sánh để phân tích các công cụ chính sách đầu tư và tài trợ của Nhà nước cho văn hóa tại một số quốc gia được lựa chọn phân tích trong mối quan hệ với các yếu tố kinh tế, chính trị, xã hội, văn hóa riêng của các quốc gia đó.

Trọng tâm khung lý thuyết chính của Luận án là kinh tế học văn hóa. Luận án xây dựng khung phân tích chính gồm 25 mục tiêu chính sách có thể được coi là lý do Nhà nước can thiệp/đầu tư cho văn hóa. Đây là các mục tiêu chính sách phổ biến của chính sách văn hóa của các quốc gia trên thế giới, đã được tổng hợp và phân loại trong các nghiên cứu khoa học, lý luận đã có về lĩnh vực này. Các mục tiêu chính sách trong lĩnh vực văn hóa được chia thành 04 nhóm (mục tiêu văn hóa, mục tiêu kinh tế, mục tiêu chính trị, mục tiêu xã hội). Dựa trên khung phân tích này, Luận án đánh giá các mục tiêu chính sách hiện tại của Việt Nam về mức độ ưu tiên (tần suất xuất hiện của mục tiêu ở các văn bản khác nhau), tính đồng bộ (mục tiêu này được thể hiện ở các văn bản cấp độ nào), tính cụ thể (mục tiêu này có được cụ thể hóa bằng công cụ nào không),... từ đó xác định các khoảng trống chính sách. Các phân tích được đặt trong ngữ cảnh bao trùm là nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và các yếu tố, nội hàm của mô hình này. Ngoài ra, dựa trên kết quả tổng quan nghiên cứu, Luận án cũng tổng hợp, phân tích các nhóm yếu tố về chính trị, xã hội, kinh tế, văn hóa của các quốc gia có thể ảnh hưởng đến chính sách đầu tư và tài trợ của Nhà nước cho văn hóa.

3. Các kết quả chính và kết luận.

Các kết quả chính:

Luận án khẳng định các mục tiêu văn hóa, chính trị, xã hội trong chính sách văn hóa của Việt Nam tương tự như các mục tiêu chính sách văn hóa phổ biến trên thế giới và phần lớn đều được thể hiện nhất quán trong các chỉ đạo, chiến lược của Đảng và Nhà nước, được bố trí ngân sách nhà nước để thực hiện. Tuy nhiên, chỉ có một mục tiêu kinh tế được thể hiện rõ nét là phát triển các ngành công nghiệp văn hóa để tăng trưởng kinh tế, các mục tiêu kinh tế phổ biến khác đều chưa được tiếp cận trực tiếp và đề cập cụ thể.

Luận án chỉ ra rằng các công cụ chính sách đầu tư và tài trợ của Nhà nước cho văn hóa hiện hành tại Việt Nam mặc dù có phạm vi rộng, nhưng còn nhiều điểm chưa tương thích với các mục tiêu cụ thể của chính sách văn hóa, còn hạn chế về quy mô, thiếu đa dạng về hình thức đặc biệt là các công cụ hỗ trợ gián tiếp của Nhà nước, đối tượng thụ hưởng còn hẹp, chưa bao gồm các tổ chức, cá nhân ngoài Nhà nước.

Cuối cùng, Luận án xác định các nhóm giải pháp nhằm hoàn thiện hệ thống chính sách đầu tư và tài trợ của Nhà nước cho văn hóa tại Việt Nam. Trong đó, nổi bật là các nhóm giải pháp: hoàn thiện thể chế về các cơ sở văn hóa phục vụ lợi ích công cộng hoạt động không vì lợi nhuận; ưu đãi đặc thù với hàng hóa, dịch vụ văn hóa; phát triển nguồn tài sản văn hóa phục vụ công cộng; hỗ trợ phát triển các ngành công nghiệp văn hóa; hỗ trợ cá nhân thực hành văn hóa.

Đóng góp khoa học và thực tiễn:

Luận án phân nào giúp giải quyết khoảng trống về lý luận, khoa học về việc áp dụng khung lý thuyết kinh tế học văn hóa trong phân tích chính sách về đầu tư và tài trợ của Nhà nước cho văn hóa tại Việt Nam nói riêng, trong quản lý văn hóa tại Việt Nam nói chung. Các kết quả nghiên cứu của Luận án có thể được sử dụng cho các mục đích khác nhau như tài liệu tham khảo cho việc xây dựng và hoạch định chính sách văn hóa; hỗ trợ cho công tác học tập, giảng dạy, phổ biến kiến thức chung về chính sách văn hoá. Đồng thời, Luận án cung cấp những khuyến nghị giải pháp cho những nhà hoạch định chính sách tại Việt Nam để xem xét, cân nhắc khi thực hiện đổi mới, cải cách cơ chế chính sách đầu tư và tài trợ của Nhà nước cho văn hóa.

Người hướng dẫn khoa học

Nghiên cứu sinh

PGS. TS. Đỗ Thị Thanh Thủy

Đỗ Quang Minh